

HUMAN
SCIENCES
RESEARCH
COUNCIL

INSTITUTE FOR MANPOWER RESEARCH INSTITUTE FOR MANPOWER RESEARCH

~~VERMOULIK~~
~~CONFIDENTIAL~~

MN 8

RAAD VIR
GEESTESWETENSKAPLIKE
NAVORSING

WERKGELEENTHEDE WAT AS GEVOLG VAN
BOU- EN KONSTRUKSIEBEDRYWIGHEDE
IN LEBOWA ONTSTAAN

NAVORSINGSBEVINDING * RESEARCH FINDING

Klasnr./Class No.	Registernr./No.
001.3072068 HSRC MN 8	39839/X

HSRC Library and Information Service

HSRC
Private Bag X41
PRETORIA
0001

Tel: (012) 302 2505
Fax: (012) 302 2933

RGN
Privaatsak X41
PRETORIA
0001

Tel: (012) 302 2505
Fax: (012) 302 2933

RGN-Biblioteek en Inligtingsdiens

SUIDAFRIKAANSE RAAD VIR GEESTESWETENSKAPLIKE NAVORSING

WERKGELEENTHEDE WAT AS GEVOLG VAN BOU- EN
KONSTRUKSIEBEDRYWIGHEDE IN LEBOWA ONTSTAAN

C.P. WOLMARANS, M.A.

INSTITUUT VIR MANNEKRAGNAVORSING

RGN-BIBLIOTEEK
HSRC LIBRARY

TEUR : W. VERHOEF

HUMANITAS
RGN-HSRC

VERVALDATUM / DATE DUE

1987 -07- 1

PRETORIA

1974

1130266

9/8/99

Tony

18/8/99

INGSBEVINDING M-N-8

0013072068 HSRC MN 8

* 1 0 7 9 3 4 *

5

\ 39868

INHOUD**BLADSY**

1	AGTERGROND EN DOELSTELLING	1
2	DIE ONDERSOEK	1
2.1	Omskrywing van bou- en konstruksiebedrywighede	1
2.2	Instansies wat bou- en konstruksiebedrywighede onderneem	2
2.3	Veldwerk en vraelys	3
3	SAMEVATTING VAN BEVINDINGS	3
4	TABELLASIES	5

BYLAE : VRAEYLES

TABELLE

BLADSY

4.1	BEROEPE DEUR BANTOES BEOESEN	5
4.2	VAKATURES VIR BANTOEMANS	7
4.3	BEROEPSVERDELING VAN BANTOES VOLGENS BEROEPSKATEGORIE EN WERKGEWERSEKTOR	8
4.4	BEROEPE DEUR BLANKES BEOESEN	9
4.5	VAKATURES VIR BLANKE MANS	10
4.6	OPLEIDINGSBEHOEFTES VAN BANTOEWERKNEMERS	10
4.7	KWALIFIKASIEVEREISTES WAT AAN BANTOEWERKNEMERS GESTEL WORD	11
4.8	GEMIDDELDE LOON VAN BANTOEWERKNEMERS VOLGENS BEROEP EN WERKGEWERSEKTOR	12
4.9	TOTALE EN GEMIDDELDE LOON VAN BANTOES VOLGENS WERKGEWERSEKTOR	15

1 AGTERGROND EN DOELSTELLING

Die Regering het in 1973 die Clark-komitee aangestel met die spesifieke opdrag om die behoeftes aan tegniese opleiding in die Bantostuisande en grensgebiede te bepaal. Om aan hierdie opdrag uitvoering te gee, het die komitee dringende behoefte aan syferkundige inligting in verband met werkgeleenthede, veral volgens beroep. Die RGN, wat sitting in hierdie komitee het, het meegehelp om die syferkundige inligting aan die komitee beskikbaar te stel. As eerste sektor is die sekondêre nywerheid gekies, en opnames is in die belangrikste groepunte in die tuislande in samewerking met BENBO onderneem.

'n Verdere groot skepper van werkgeleenthede is die bou- en konstruksiebedryf in die tuislande. Opnames om die werkgeleenthede wat as gevolg van hierdie bedrywighede ontstaan, te bepaal, is reeds in Bophuthatswana en Kwa-Zulu gedoen. Die komitee het die RGN daarop versoek om 'n soortgelyke opname in Lebowa te doen.

Die doel met hierdie ondersoek is dus om die aard en omvang van werkgeleenthede wat as gevolg van bou- en konstruksiebedrywighede in Lebowa ontstaan, te bepaal.

2 DIE ONDERSOEK

2.1 OMSKRYWING VAN BOU- EN KONSTRUKSIEBEDRYWIGHEDE

Die bou- en konstruksiebedrywighede wat in Lebowa onderneem word, word in die volgende hoofgroepes verdeel:

- (a) Dorpstigting, wat die bou van woonhuise, kampongs, skole, klinieke, hospitale en opleidingsinrigtings insluit. Die lewering van dienste soos water-, elektrisiteitsvoorsiening en riolering word ook by hierdie kategorie ingedeel.
- (b) Infrastruktuurskepping, wat hoofsaaklik die bou van paaie, damme en brûe behels.
- (c) Die oprigting van nywerheids- en handelsgeboue.

Die bou- en konstruksiebedrywighede wat die ondersoekveld van hierdie projek uitmaak, het slegs op nuwe werk betrekking. Die instandhouding van bestaande geboue of ander stukture val dus buite die bestek van hierdie ondersoek. Waar dieselfde werkers vir bou- en konstruksiebedrywighede sowel

as vir instandhoudingswerk gebruik word, is die betrekke werkgeleenthede egter wel by die opname ingesluit.

Werkgeleenthede wat as gevolg van die bou van private woonhuise ontstaan, is nie by hierdie ondersoek in ag geneem nie. Daar word aanvaar dat geen noemenswaardige voltydse werkgeleenthede deur sodanige bouwerk geskep word nie.

2.2 INSTANSIES WAT BOU- EN KONSTRUKSIEBEDRYWIGHEDE ONDERNEEM

Bou- en konstruksiebedrywighede in Lebowa word hoofsaaklik deur die volgende instansies onderneem:

(a) Die Departement van Werke van die Lebowa-regeringsdiens

Die Departement van Werke is hoofsaaklik met dorpstigting en die lewering van dienste binne dorpsgebiede besig. Die Departement onderneem oock die oprigting van geboue buite dorpsgebiede, die bou van paaie, sowel as verskillende landbouingenieursprojekte.

(b) Die Bantoe-Beleggingskorporasie

Dic BBK onderneem hoofsaaklik die oprigting van nywerheids- en handelsgeboue.

(c) Die Munisipaliteit van Germiston

Dié munisipaliteit tree op as agent vir die Bantoesake-Administrasieraad van die Oos-Rand vir die ontwikkeling van Lebowa - Kgomo, die voorgestelde nuwe hoofstad van Lebowa.

(d) Private Blanke kontrakteurs

Blanke kontrakteurs is onder andere met die oprigting van nywerheids- en handelsgeboue, asook watervoorsiening en riolering besig.

Die Departement van Werke van die Lebowa-regeringsdiens maak ook van tyd tot tyd gebruik van die dienste van private Bantoekontrakteurs wat bouwerk op 'n tenderbasis verrig. Daar kon ten tye van die opname nie vasgestel word hoeveel Bantoekontrakteurs bouwerk verrig nie, aangesien die getalle

voortdurend wissel. Die beampies in beheer van sodanige bouwerk het egter aangetoon dat daar ten tye van die opname slegs enkele Bantoekontrakteurs met bouwerk besig was.

2.3 VELDWERK EN VRAELYS

Veldwerkers van die RGN het die instansies besoek wat bou- en konstruksiebedrywighede onderneem, ten einde die nodige inligting in te win. Die inligting is gedurende die tydperk 28 Januarie 1974 tot 21 Februarie 1974 met behulp van 'n vraelys (kyk Bylae) ingesamel.

3 SAMEVATTING VAN BEVINDINGS

Die syferkundige inligting in verband met werkgeleenthede wat as gevolg van bou- en konstruksiebedrywighede in Lebowa ontstaan, word in die tabelle wat in hoofstuk 4 supra gegroepeer is, aangetoon. Aangesien die tabelle in 'n groot mate selfverduidelikend is, word dit nie in detail bespreek nie. In hierdie hoofstuk word slegs die belangrikste bevindings aangestip en enkele verduidelikende opmerkings verstrek.

In tabel 4.1 word aangetoon dat 2346 Bantoewerknekmers by bou- en konstruksiebedrywighede in Lebowa betrokke is, van wie 2265 (96,5%) mans en (3,5%) vroue is. Sowat twee-derdes van die mans (66,3%) en al die vroue is arbeiders. Die syfers tussen hakies na elke beroep in die betrokke tabel verwys na die indeling van die betrokke beroepe in 10 ~~bemopekategorieë~~ wat verder in die tabelle as veranderlike gebruik word.

Benewens die 2265 gevulde poste bestaan daar 194 vakatures vir Bantoe-mans (kyk tabel 4.2) wat dus beteken dat bou- en konstruksiebedrywighede in Lebowa werkgeleentheid vir 2459 Bantoemans skep.

Uit tabel 4.3 blyk dat slegs 'n relatiewe klein persentasie Bantoe-worknekmers (6,6% mans en 1,2% vroue) in die private sektor werksaam is. Die owerheidsektor, wat bestaan uit die Departement van Werke van die Lebowa-regeringsdiens, die B.B.K. en die Municipaaliteit van Germiston, is dus die belangrikste verskaffer van werkgeleenthede in die bou- en konstruksiebedrywighede. Dit blyk ook dat die owerheidsektor in 'n groot mate van geskoold en halfgeskoold Bantoemans en in 'n minder mate van arbeiders gebruik maak as die private sektor, aangesien 81,5 persent van die werknekmers in die private sektor arbeiders is teenoor 65,7 persent van dié van die owerheidsektor.

Die bou- en konstruksiebedrywighede in Lebowa bied werkgeleenthede aan 77 Blanke mans (69 gevulde poste en 8 vakatures) en drie Blanke vroue (kyk tabelle 4.4 en 4.5). Slegs Blankes wat direk by bou- en konstruksiebedrywighede betrokke is, is in die ondersoek betrek. Blanke persone in die

hoofkantore van die betrokke instansies is dus uitgesluit. In die owerheidsektor is die verhouding Blankes tot Bantoes sowat 1 tot 56 (39 Blankes teenoor 2194 Bantoes) terwyl die verhouding in die private sektor sowat 1 tot 5 is (33 Blankes teenoor 152 Bantoes). Die owerheidsektor skep dus in vergelyking met die private sektor baie meer werkgeleenthede vir Bantoes as vir Blankes.

In tabel 4.6 word aangetoon watter beroepe deur werkgewers aangewys is as die waarin werkers beter opgelei moet word. Die getal kere wat werkgewers opleidingsbehoeftes aangetoon het, is ook in die tabel opgeneem. Met werkgewers word in hierdie verband verwys na individue wat in beheer van die werk aan verskillende projekte of in verskillende gebiede is. Sewe werkgewers in die owerheidsektor en drie private kontrakteurs het die betrokke vraag in die vraelys (vraag 3) waarop hierdie inligting gebaseer is, beantwoord. Twee werkgewers in die owerheidsektor en twee private kontrakteurs het aangetoon dat daar nie opleidingsbehoeftes bestaan nie. Die inligting in tabel vervat, weerspieël dus die antwoorde van 5 werkgewers in die owerheidsektor en een private kontrakteur wat wel van mening was dat hulle werknemers beter opgelei behoort te word. Dit wil voorkom asof die grootste behoeftte aan opleiding by ambagslui bestaan. Hierdie groep werkers vervul 'n belangrike rol in bou- en konstruksiebedrywigheude as die aard van die werk wat hulle doen in ag geneem word. Die vraag ontstaan dus of daar nie voorrang aan die beter opleiding van hierdie groep werkers verleen behoort te word nie.

Die kwalifikasievereistes wat oor die algemeen aan werknemers in die verskillende beroepskategorieë gestel word (kyk tabel 4.7) toon dat skolasiese kwalifikasies nie 'n besondere rol speel by die aanstelling van werknemers nie. Bepaalde skolastiese kwalifikasies word slegs vir sowat 5 tot 6 persent van die totale aantal werknemers as vereiste gestel. 'n Mate van lees- en skryfkennis is egter wel nodig in daardie beroepe waar dit die agtergrond verskaf vir die bemeesterung van die verskillende vakopleidings-toetse of vir die verkryging van 'n rybewys. Ervaring word as een van die vereistes vir sowat 20 persent van die werknemers gestel. Werkgewers maak in 'n groot mate van indiensopleiding gebruik, veral wat operateurs en nie-gesertifiseerde ambagslui betref. Die ervaring wat as vereiste aan hierdie groepse werkers gestel word, impliseer dus ook 'n mate van indiensopleiding.

Daar kan beswaarlik oor opleidingsbehoeftes vir werknemers besluit word sonder om die werknemers se loonstruktuur in ag te neem. Wanneer werknemers beter opgelei word, moet voorsiening vir bevorderingsgeleenthede en beter besoldiging ook in gedagte gehou word. Indien sodanige geleenthede nie geskep word nie, kan dit moontlik tot arbeidsomset by opgeleide werkers lei.

Die gemiddelde loon van Bantoewerknekmers word in tabel 4.8 aangetoon. Dit blyk dat die gemiddelde weeklikse loon wat private kontrakteurs betaal, hoër is as dié wat werknemers in die owerheidsektor ontvang. In tabel 4.9 word 'n oorsigtelike beeld van gemiddelde en totale lone volgens werkgeversektor gegee. Indien die arbeidsterkte soos in die opname gevind regdeur die jaar gehandhaaf sou word, word 'n totale bedrag van ongeveer R19 000 per week (volgens gemiddelde lone bereken) aan Bantoewerknekmers betaal. Dit beteken dat die bou- en konstruksiebedrywighede in Lebowa werkgeleentheid vir 2346 Bantoemans en -vroue verskaf teen 'n totale uitgawe van ongeveer R994 000 per jaar aan lone – dus 'n gemiddelde direkte loonkoste van ongeveer R420 per jaar vir die betrokke Bantoes.

By die beplanning van nuwe werkgeleenthede in die bou- en konstruksiebedrywighede in Lebowa moet die gemiddelde direkte loonkoste van ongeveer R420 per jaar per werkgeleentheid in gedagte gehou word. Indien die opleidingspeil van die Bantoes verhoog sou word, sal hierdie bedrag waarskynlik ook hoër word.

4 TABELLASIES

TABEL 4.1

BEROEPE DEUR BANTOES BEOEFEN

(A) MANS

Beroep	N	%
Arbeider (10)	1502	66,3
Vragmotorbestuurder (4)	75	3,3
Messeelaar/Pleisteraar (nie-gesertifiseer) (8)	59	2,6
Messelaaer (gesertifiseer) (5)	53	2,3
Trekkerbestuurder (7)	52	2,3
Betonmengeroperateur (7)	49	2,2
Elektrisiëen (vakleerling) (9)	48	2,1
Padskraperoperateur (7)	37	1,6
Kruiptrekkeroperateur (7)	35	1,5
Skrynerwerker (nie-gesertifiseer) (8)	35	1,5
Messelaaer (nie-gesertifiseer) (8)	30	1,3
Skrynerwerker (gesertifiseer) (5)	28	1,2
Skilder (gesertifiseer) (5)	25	1,1
Skilder (vakleerling) (9)	24	1,1
Skilder (nie-gesertifiseer) (8)	23	1,0
Messelaaer (vakleerling) (9)	21	0,9
Elektrisiëen (nie-gesertifiseer) (8)	20	0,9
Voorman : Padbouwerk (6)	20	0,9

TABEL 4.1 VERVOLG

Beroep	N	%
Loodgieter (nie-gesertifiseer) (8)	15	0,7
Voorman : Bou ambagte (6)	13	0,6
Hamerbooroperator (7)	10	0,4
Wag (10)	10	0,4
Meganiese skropoperator (7)	8	0,4
Messelaaer/Pleisteraar (gesertifiseer) (5)	8	0,4
Pypeêr (nie-gesertifiseer) (8)	8	0,4
Meganiese graafoperator (7)	6	0,3
Messelaaer/Pleisteraar (vakleerling) (9)	6	0,3
Steierwerker (nie-gesertifiseer) (8)	6	0,3
Gemotoriseerde kruiwa-operator (7)	5	0,2
Inspekteur/superintendent van Werke (1)	4	0,2
Leerlingtegnikus (3)	4	0,2
Magasyn-/pakhuisklerk (2)	4	0,2
Skrynwrekker (vakleerling) (9)	4	0,2
Dakwerker (nie-gesertifiseer) (8)	3	0,1
Loodgieter (gesertifiseer) (5)	3	0,1
Loodgieter (vakleerling) (9)	2	0,1
Skuurmasjieneroperator (7)	2	0,1
Stamperoperator (7)	2	0,1
Voorman : Elektriese ambagte (6)	2	0,1
Oprigter van heinings (8)	1	0,04
Ruitinsitter (gesertifiseer) (5)	1	0,04
Ruitinsitter (nie-gesertifiseer) (8)	1	0,04
Voorman : Algemeen (6)	1	0,04
TOTAAL	2265	100

(B) VROUWE

Arbeider (10)	80	98,8
Kok (10)	1	1,2
TOTAAL	81	100

TABEL 4.2

VAKATURES VIR BANTOEMANS

Beroep	Owerheid= sektor		Private sektor		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Elektrisiën (gesertifiseer)	48	25,0			48	24,7
Skilder (gesertifiseer)	25	13,0			25	12,9
Superintendent van Werke	20	10,4			20	10,3
Messelaar/Pleisteraar (gesertifiseer)	18	9,4			18	9,3
Loodgieter (nie-gesertifiseer)	15	7,8			15	7,7
Skrynwrekker (gesertifiseer)	14	7,3			14	7,2
Loodgieter (gesertifiseer)	13	6,8			13	6,7
Betonomgeroperateur	9	4,7			9	4,6
Messelaar (gesertifiseer)	7	3,6			7	3,6
Skrynwrekker (nie-gesertifiseer)	7	3,6			7	3,6
Messelaar (nie-gesertifiseer)	4	2,1			4	2,1
Voorman (bouambag)	4	2,1			4	2,1
Skilder (nie-gesertifiseer)	3	1,6			3	1,5
Vragmotorbestuurder	2	1,0	1	50,0	3	1,5
Administratiewe beampte	1	0,5			1	0,5
Leerlingtegnikus	1	0,5			1	0,5
Pyleer			1	50,0	1	0,5
Tegniese beheerbeampte	1	0,5			1	0,5
TOTAAL		N 192 100	2 100	194 100		
		% 99,0	1,0	100		

TABEL 4.3

BEROEPSVERDELING VAN BANTOES VOLGENS
BEROEPSKATEGORIE EN WERKGEBERSEKTOR

(A) MANS

Beroepskategorie	Overheids- sektor		Private sektor		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
1 Besturende, uitvoerende en administratieve workers	N %	4 0,2			4 0,2	
2 Klerke	N %	3 0,1	1 0,7	4 0,2		
3 Tegnici	N %	4 0,2			4 0,2	
4 Vervoerwerkers	N %	73 3,5	2 1,3	75 3,3		
5 Gesertifiseerde ambagslui	N %	118 5,6			118 5,2	
6 Voormanne en toesighouers	N %	36 1,7			36 1,6	
7 Operateurs	N %	202 9,6	4 2,6	206 9,1		
8 Nie-gesertifiseerde ambagslui	N %	180 8,5	21 13,9	201 8,9		
9 Vakleerlinge	N %	105 5,0			105 4,6	
10 Arbeiders	N %	1389 65,7	123 81,5	1512 66,8		
TOTAAL	N %	2114 93,3	151 6,6	2265 100		

(B) VROUWE

10 Arbeiders	N %	80 98,8	1 1,2	81 100

TABEL 4.4

BEROEPE DEUR BLANKES BEOEFS

(A) MANS

Beroep	Owerheid- sektor		Private sektor		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Bestuurder/Superintendent van Werke	20	52,6	5	16,1	25	36,2
Elektrisien (gesertifiseer)	7	18,4			7	10,1
Skrynwrekker (gesertifiseer)			5	16,1	5	7,2
Bouvoorman	4	10,5			4	5,8
Plaatmetaalwrekker (vakleerling)			4	12,9	4	5,8
Siviele ingenieur	4	10,5			4	5,8
Plaatmetaalwrekker (gesertifiseer)			3	9,7	3	4,3
Administratiewe beampete	1	2,6	1	3,2	2	2,9
Magasyn-/pakhuisklerk	1	2,6	1	3,2	2	2,9
Skrynwrekker (nie-gesertifiseer)			2	6,5	2	2,9
Sweiser (gesertifiseer)			2	6,5	2	2,9
Sweiser (nie-gesertifiseer)			2	6,5	2	2,9
Ander ingenieurs	1	2,6			1	1,4
Dinamietskieter (gesertifiseer)			1	3,2	1	1,4
Passer en draaier (gesertifiseer)			1	3,2	1	1,4
Pypkleer (gesertifiseer)			1	3,2	1	1,4
Skrynwrekker (vakleerling)			1	3,2	1	1,4
Takelaar			1	3,2	1	1,4
Tegniese beheerbeampete			1	3,2	1	1,4
TOTAAL		N	38	100	31	100
		%	55,1		44,9	
					100	

(B) VROUWE

Boekhouer	1	100,0	1	50,0	2	66,7
Kassier/Betaalklerk			1	50,0	1	33,3
TOTAAL		N	1	100	2	100
		%	33,3		66,7	
					100	

TABEL 4.5
VAKATURES VIR BLANKE MANS

Beroep	Owerheid-sektor		Private sektor		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Administratiewe beampete	1	16,7			1	12,5
Bestuurder/Superintendent van Werke	1	16,7			1	12,5
Bouvoormen	1	16,7			1	12,5
Elektriese Ingenieur	1	16,7			1	12,5
Leerlingtegnikus	1	16,7			1	12,5
Plaatmetaalwerker (gesertifiseer)			1	50,0	1	12,5
Siviele ingenieur	1	16,7			1	12,5
Takelaar			1	50,0	1	12,5
TOTAAL	N	6 100	2 100		8 100	
	%	75,0	25,0		100	

TABEL 4.6
OPLEIDINGSBEHOEFTES VAN BANTOEWERKNEMERS

Beroep waarin werkers beter opgelei moet word	Getal kere wat werkgewere opleidingsbehoeftes aangetoon het					
	Owerheid-sektor		Private sektor			
	N	%	N	%		
Alle bou-ambagte	5	38,5			5	33,3
Drywer (vervoerwerkers en operators)	3	23,1			3	20,0
Voorman	2	15,4			2	13,3
Alle ambagte in bouwerkbedryf			1	50,0	1	6,7
Alle halfgeskcolde werkers	1	7,7			1	6,7
Boukontrakteur	1	7,7			1	6,7
Houtwerkmasjienoperator			1	50,0	1	6,7
Projekbestuurder	1	7,7			1	6,7
TOTAAL	13		2 100		15	

TABEL 4.7

KWALIFIKAASIEVEREISTES WAT AAN BANTOEWERKNEMERS GESTEL WORD

Beroepskategorie	N	%	Kwalifikasievereiste
1. Besturende, uitvoerende en administratiewe werkers	4	0,2	Ervaring, tegniese diploma, ambagsertifikaat
2. Klerke	4	0,2	St. 8 - 10
3. Tegnici	4	0,2	St. 8
4. Vervoerwerkers	75	3,3	Rybewys, ervaring
5. Gesertifiseerde ambagslui	118	5,2	Ambagsertifikaat
6. Voormanne en toesighouers	36	1,6	Ambagsertifikaat, st. 8
7. Operateurs	206	9,1	Ervaring
8. Nie-gesertifiseerde ambagslui	201	8,9	Ervaring, ambagskoolopleiding
9. Vakleerlinge	105	4,6	St. 8
10. Arbeiders	1512	66,8	Geen
TOTAAL	2265	100	

TABEL 4.8

GEMIDDELDE LOON VAN BANTOEWERKNEMERS
VOLGENS BEROEP EN WERKGEWERSEKTOR

(A) MANS

Beroep	Overheidsektor		Private sektor	
	N	Loon: Rand per week	N	Loon: Rand per week
<u>Besturende, uitvoerende en administratiewe workers</u>				
Bestuurder/Superintendent van Werke	4	28		
SUBTOTAAL	4	28		
<u>Klerke</u>				
Magasyn-/pakhuisklerk	3	10	1	16
SUBTOTAAL	3	10	1	16
<u>Tegnici</u>				
Leerlingtegnikus	4	28		
SUBTOTAAL	4	28		
<u>Vervoerwerskers</u>				
Vragmotorbestuurder	73	12	2	40
SUBTOTAAL	73	12	2	40
<u>Gesertifiseerde Ambagslui</u>				
Messelaar	53	20		
Messelaar/Pleisteraar	8	22		
Skrynwerner	28	20		
Skilder	25	18		
Loodgieter	3	19		
Ruitinsitter	1	21		
SUBTOTAAL	118	20		
<u>Voormanne en Toesighouers</u>				
Voorman: Bou-ambagte	13	29		
Voorman: Elektriese ambagte	2	20		
Voorman: Padbouwerk	20	35		
Voorman: Algemeen	1	7		
SUBTOTAAL	36	31		

TABEL 4.8 VERVOLG

Beroep	Overheidsektor		Private sektor	
	N	Loon: Rand per week	N	Loon: Rand per week
<u>Operateurs</u>				
Betonmengeroperator	48	6	1	10
Gemotoriseerde kruiswa-operateur	4	6	1	10
Stamperoperator	2	6		
Hamerbooroperator	10	5		
Padskraperoperator	37	18		
Meganiese skroopoperator	8	18		
Meganiese graafoperator	6	18		
Kruiptrekkeroperator	35	18		
Trekkerbestuurder	52	10		
Skuurmasjienoperator			2	18
SUBTOTAAL	202	12	4	14
<u>Nie-Gesertifiseerde Ambagslui</u>				
Elektrisien	20	14		
Messelaar	28	12	2	16
Messelaar/Pleisteraar	57	10	2	17
Skrynwrekker	25	10	10	40
Skilder	21	11	2	18
Loodgieter	15	14		
Pyleer	8	5		
Steierwrekker	6	6		
Dakwrekker			3	20
Oprigter van heinings			1	16
Ruitinsitter			1	16
SUBTOTAAL	180	11	21	28
<u>Vakleerlinge</u>				
Elektrisien	48	16		
Messelaar	21	7		
Messelaar/Pleisteraar	6	8		
Skrynwrekker	4	5		
Loodgieter	2	8		
Skilder	24	6		
SUBTOTAAL	105	11		

TABEL 4.8 VERVOLG

Beroep	Overheidsektor		Private sektor	
	N	Loon: Rand per week	N	Loon: Rand per week
<u>Arbeiders</u>				
Arbeider	1379	5	123	8
Wag	10	6		
SUBTOTAAL	1389	5	123	8
GROOTTOTAAL	2114	8	151	11

(B) VROUWE

<u>Arbeiders</u>			
Arbeiders	80	4	
Kok			1 4
TOTAAL	80	4	1 4

TABEL 4.9

TOTALE EN GEMIDDELDE LOON VAN BANTOES VOLGENS WERKGEMESEKTOR

Werkgemersektor	Mans		Vrouwe		Totaal	
	Total N	Gemiddelde Loon: Rand per week	Total N	Gemiddelde Loon: Rand per week	Total N	Gemiddelde Loon: Rand per week
Owerheidssektor	2114	17070	8,1	80	320	4
Private sektor	151	1729	11,5	1	4	4
TOTAAL	2265	18799	8,3	81	324	4
					2346	19123
						8,2

RAAD VIR GEESTESWETENSKAPLIKE NAVORSING

INSTITUUT VIR MANNEKRAGNAVORSING

PRIVAATSAK X41

PRETORIA

Telefoon : 486562

Navrae : C.P. Wolmarans

P. Hartman

Verwys. Nr. N/2/2/3

WERKGELEENTHEDE IN DIE BOU- EN KONSTRUKSIE AKTIVITEITE
IN DIE TUISLANDE

--	--	--

Vraelysnommer

1 - 4

1 Datum _____ 5 - 6

--	--

2 Soort besigheid _____

7 - 9

3 (a) Is daar bepaalde groepe werkers in u diens wat na u mening beter opgelei behoort te word?

Ja

Nee

--	--

10

(b) Indien ja - watter beroepe?

- (1) _____
(2) _____
(3) _____
(4) _____

11-14

15-18

19-22

23-26

BESTAANDE BEROEPE

Beroep in onderneming	Getal persone indiens by u onderneming vir elke beroep				Vakturen per beroep				Gemiddelde lone per week				Minimum kwelif= kasiever= eiste per beroep	Kaart no.
	Blank		Bantoe		Ander		Blank		Blank		Nieu-Blank			
	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	NB	Man	Vrouw	Man	Vrouw			
PROFESSIONELE BEROEPE														
Argitek	0000													
Sivielle Ingenieur	0010													
Ander Ingenieurs	0013													
BESTURENDE, UITVOERENDE EN AD= MINISTRATIEWE WERKERS														
Bestuurder/Suparintendent van werke, Konstruksie, ens.	1003													
Tegniese Bestuurder	1013													
Boukontrakteurs	1015													
Administratiewe beambtes (en hoof- en senior klerk)	1021													
Inspekteur van konstruksie, persele, behuising, dreining tegniese beheer-, kontrole, ondersoekbeampte (of superintendant)	1022													
Kolom nr.	27-30	31-32	33-34	35-37	38-40	41-42	43-44	45-46	47-49	50-52	53-55	56-58	59-60	61-63
														76-80

Projek Nr. M 32 76-80

BESTAANDE BEFODEPE

Beroepe in onderneming	Getal persone indiens by u onderneming vir elke beroep										Gemiddelde lone per week per beroep	Minimum kwalifi.= kasiever= eiste per beroep	Kaart no.	
	Vaktures per beroep			Blank			Nie-Blank							
	Blank	Bantoe	Ander	Blank	NB	Man	Blank	NB	Man	Man	Vrouw	Man	Vrouw	
KLERKE														
Boekhouer	2001													
-Kassier, betaalmeester	2002													
Magasyn-, stoorklerk	2010													
Personnel-, administratiewe klerk	2012													
 VERVOER, AFLIEMERING EN KOMMUNIKASIE														
Motorbestuurder	4015													
Vragmotorbestuurder	4016													
 AMBAGSMANNE, VAKLEERLINGE, NIE-GESERTIFISEERDE AMBAGSMANNE														
Sweiser (gesert.)	6008													
Sweiser (vakleerling)	6108													
Sweiser (nie-gesert.)	6208													
Elektrisien (gesert.)	6030													
Elektrisien (vakleerling)	6130													
Elektrisien (nie-gesert.)	6230													
Kolom nr.	27-3d	31-32	33-34	35-37	38-40	41-42	43-44	45-46	47-49	50-52	53-55	56-58	59-60	61-63 76-77

BESTAANDE BEROEPE

Berewepe in die onderneming	Getal persone indiens by u onderneming vir elke beroep						Gemiddelde lone per week per beroep						Minimum kwalifi-eiste per beroep		Kaart no.	
	Blank			Bantoe			Vakturen per beroep			Blank			Nie-Blank			
	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Ander	Vrouw	Blank	NB	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw	
Mosseelaar (gesert.)	6040															
Mosseelaar (vakleerling)	6140															
Mosseelaar (nie-gesert.)	6240															
Mosseelaar/Picisteraar (gesert.)	6041															
Mosseelaar/Pleisteraar (vakl.)	6141															
Mosseelaar/Pleisteraar (nie-gesert.)	6241															
Timmerman/Skrynwrekker (gesert.)	6042															
Timmerman/Skrynwrekker (vakl.)	6142															
Timmerman/Skrynwrekker (nie-gesert.)	6242															
Skilder (gesert.)	6043															
Skilder (vakleerling)	6143															
Skilder (nie-gesert.)	6243															
Loodgieter (gesert.)	6044															
Loodgieter (vakleerling)	6144															
Loodgieter (nie-gesert.)	6244															
VOORMANNE EN TOESIGHOUERS																
Elektriese ambagte	7002															
Bou ambagte	7003															
Kolom nr.	27-30	31-32	33-34	35-37	38-40	41-42	43-44	45-46	47-49	50-52	53-55	56-58	59-60	61-63	64-66	67-69

BESTAANDE BEROEPE

Beroepe in die onderneming	Getal personele indiens by u onderneming vir elke beroep						Gemiddelde lone per week	Minimum kwalifikasie per beroep	Kasiever- eiste per beroep							
	Blank		Bantoe		Ander											
	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw										
OPERATEURS EN HALFGESKOLDE WORKERS																
Betonmengingeroperateur	8301															
Genotoriscerde kruiva-operateur	8302															
Hyskraanbediener	8303															
Mobiele hyskraanbediener	8304															
Stamperoperateur	8305															
Herterbooroperator	8306															
Pedskraopoperator	8307															
Patrollerooperator	8308															
Mekaniese skroopoperator	8309															
Meganiese greeafoperator	8310															
Meganiese laaimasjienoperator	8311															
Krooptrekkeroperator	8312															
Pypler	8351															
Steierwerker	8352															
Dekwerker	8354															
Opsigter van heiningss	8355															
Auitinsitter	8376															
Trekkerbestuurder	8381															
Kolom nr.	27-39	31-32	33-34	35-37	38-40	41-42	43-44	45-46	47-49	50-51	52-53	54-55	56-58	59-60	61-63	73-77

BESTAANDE BERØEPE

Berøepe in die onderneming	Getal persone indiens by u onderne- ming vir elke beroep						Vakturen per beroep	Gemiddelde lone per week						Minimum kwalifi- eiste per beroep	Kaart no.		
	Blank		Bantoe		Ander			Blank			Nie-Blank						
	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw		NB	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw			
ARBEIDERS Arbeiders																	
	9000						-										
ANDER BERØEPE																	
Kolom nr.	27-30	31-32	33-34	35-37	38-40	41-42	43-44	45-46	47-49	50-52	53-55	56-58	59-60	61-63	76-77		
																Projek Nr. M 32 76-80	

